

Kihnu on eriline paik. Selle vastu ei vaidle keegi, kes kasvõi korra saarele sattunud. Ega seegi pole tavali-ne, et üks kultuurikild kõige elamisse puutuvaga tükis UNESCO maailmapärandi kaitse alla võetakse. Ent mis see on, mis on tänaseks teinud Kihnust valla, kus ainsa-na Eestis on iive ilma sisserändeta positiivne? Kus elanik-kond on viimase saja aasta jooksul tasapisi kogu aeg kasvanud. Mis toob rahva kohe kohale, kui Kihnu Virve ja tema tüdrukud laulma hakkavad, või miks võtavad Eesti parimad (viimasel ajal üha enam ka piiritagused) pärimusmuusikud ette heitliku merereisi niipea, kui Kihnu kutsub?

Kihnu fenomeni on püüdnud sõnastada filmimehed, muusikud, folklooriuurijad ja tantsuteadlased. Kui nad korra ühe laua taha istuvad ja kõik oma mätta ot-sast saare sarmi analüüsivad, võib mosaiik ühtäkki kokku saada. Sattusin sellist arutelu kuulama, tähelepanu kesk-mes oli Kihnu tants. Sellel pole palju ühist tantsupidudel nähtu või ka kogetuga. Või siiski on? Ühislaulmine, ühes musitseerimine nii nagu ka koos tantsimine tekitab ühi-se rütmi, koos võnkumise, mis loob uue energia, mis kan-dub inimeselt inimesele, ka publikule. Kui sellel võnku-misel end kanda lasta, võib see lõputult kesta. Sa võid lõpmatuseni keerutada, aga ka kiire muusika sees aeglaselt tantsida. Kõik taandub ökonoomsele liikumisele. Kuidas me hoiame oma keha ja teineteist, kuidas me tajume, kus on meie telg ja keskpunkt. Ökonoomne liikumine am-mutab tuge maast, kasutab sõna otseses mõttes maa külgetõmbejõudu, selle asemel et üritada pidevalt maast eemalduda, ülespoole hüpelda. See liikumine käib täistallal, on ühtlane ja monotoonne ning kulgeb alati mööda ringjoont. Sellist loomulikku ringliikumist, nagu Kihnu pidudel täna igaüks kogeda võib, ei ole säilinud mitte kus-kil mujal Eestis. Kaugelt vaadates ei registreerigi silm seda liikumisena, pigem mõjub tantsiv ring rahu ja harmoo-niana. Seda teades oskab ka võhik saare rahvapidudel ek-simatult mittekihnulasi kohalistest eristada.

Tantsuteadlased ütlevad, et kogukondade lagunemi-se ja üldise üleilmastumise lainel on inimeste ühine võnkumine asendunud nn polürütmikaga. See väljendub rütmilises hüplemises ning harmoonilise ühtlase võnku-mise taustal mõjuvad need hüplejad nagu Browni mole-kulid. Kui võrrelda kaht liikumisviisi, ökonoomset ja polürütmilist, siis kumb peab kauem vastu? Siin ei ole kü-simustki - Kihnu pulmas tantsitakse ja mängitakse pil-li kolm päeva järjest, vanusest olenemata. Hüplejad hävi-vad mõne tunniga.

Pärimusmuusika ja pärimustants on tänapäe-val muutunud lavakeskseks. Publik naudib neid eraldi kunstiliikidena, ent päriselus, kust see pärimus pärit, on nad alati koos ol-nud. Näiteks Poolas on vastupidiselt vahepeelsele trendile hakatud veel säili-nud külaelu taasavastama. Kanäe, too pillimees Pjotr on tegelikult hiigla äge muusik ja ta jõuabki kolm päeva järjest mängida! Ja vanad ning uued külaela-nikud temaga ühes rütmis võnkuda. Tants kestabki päevi! Tasapisi taastub külapidude traditsioon, mille pärast linnadest tulevad ta-gasi kõik vanad ja noored, kel jalg vähegi kannab. Ja kuigi Poola laulud ja tantsud on teised kui meil, suudab Pjotr

lühikese ajaga haka-ta liikuma samuti kui kihnlased. Aga meile, massakatele, ka professionaalsetele rahvatantsijatele, on see pagana-ma raske. Nii nagu Kihnu pidudel taandub kõik, sõltuma-ta lavalt kostvast muusikast, kolmele tantsule - reinlen-der, valss või polka -, suudab poolakate külapidu ka DJ Gomezi järgi oma küla rütmis tantse tantsida.

Tegelikult on ime, et meil on rahvakild ja koht, kus peaaegu kõik inimesed mängivad mõnd rahvapilli, tantsivad oma tantse ja laulavad omi laule, räägivad oma murdekeelt ja kannavad loomulikult oma traditsioonili-si riideid ja söövad kohalikku toitu. See, et nad suudavad ühes rütmis võnkuda, loob neile uue energia, mille peale väljast siseneja hammas ei hakka. See on kogukonna vägi. Väike Kihnu elab justkui terve Eesti unistust. Olen inspi-reeritud ja armunud. Aitäh selle eest!